

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1143. Usque Ad Annum 1176

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1762

VD18 90118014

§. 10. Thomas in Franciam fugit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66377](#)

Sæcul. XII.
A.C. 1164.

sem, Herfordensem, & Rofensem misit,
ut ipsi licentiam e regno solvendi im-
petrarent. Qui responsum Regis attule-
runt, eum postera die in Concilio hac
de re deliberaturum.

§. X.

Thomas in Franciam fugit.

Sub noctem duo ex Optimatibus præ-
cipui Archiepiscopum adeunt, flentes
largiter, & pectora sua percutientes;
hi vero referebant, certo sibi constare,
quod viri potentes, & sceleri adsueti,
jurejurando se obstrinxissent, se Tho-
mam perempturos. Itaque amicorum
monita Archiepiscopum permoverunt,
ut fugam acceleraret, ne Ecclesiæ causa,
necdum cunctis satis nota, desereretur.
Cumque stratum sibi in Ecclesia S. An-
dreæ inter duo Altaria parari jussisset,
in terram cum quibusdam suorum de-
missus Psalmos poenitentiales cantare
cœpit, tum etiam junxit Litanias, gen-
flectens, quotiescumque aliquem Sancto-
rum nominabat. Fatigatus cubitum
concessit, simulans se velle acquiescere.
Sed paulo ante galli cantum per fores
posticas clam se proripuit.

Lib. 2. c. 1.

*Chr. Ger-
vas. p. 1393.*

Ubi altera dies illuxit, & vulgatum,
quod Archiepiscopus fugisset, omnes,
qui ipsi favebant, latebras quæsierunt.
Rex autem consternatus, convocatis

Epi-

Episcopis & Purpuratis, quid factō opus Sæcul. XII.
esset, interrogat. Statutum, ad Papam A. C. 1164.
nuncios mittere, qui Thomam perjurii
accusarent, & quod jurgia inter Regnum
& Sacerdotium excitasset, rebus omni-
bus interim intactis, quæ ad Archiepi-
scopum vel ejus Ecclesiam pertinerent,
usque dum Papa sententiam pronun-
ciasset. Ergo jubente Rege mandatum
editur; nemo Archiepiscopi familiari-
bus vel amicis molestus esse auderet, vel
Præsulis Bona invaderet. Et abjecta
omni mora Rogerius Archiepiscopus
Eboracensis, Gilbertus Episcopus Londi-
nensis, Rogerius Vigorniensis, Hilarius
Cicestriensis, & Bartholomæus Exoniensis
viæ se dederunt cum aliquot Clericis
familiaæ Regiæ, & quibusdam Proceri-
bus, Regis nomine, missis, Papam adi-
turi. Magnus iter facientium erat comi-
tatus, ac pretiosa deferebant dona, qui-
bus Curiam Romanam corrumperent.

Interim Thomas Archiepiscopus per vias obliquas pedibus procedebat, comitantibus fugientem quodam viro Religioso Ordinis Sempringamensis, atque Doctore Heberto Bosciamensi, qui itineris ducem se præbebat. Primum proficients hospitium fuit Lincolnia, unde ad quemdam locum, qui *Cella Eremitæ* dicebatur, Sempringamensibus subditum pervenit, ubi triduo commoratus

Li 4 est,

Sæcul. XII.

A.C. 1164.

6.3.

est, ut exhaustas vires repararet. Inde nocturno semper itinere ad mare de-
latus, in die commemorationis anima-
rum, secunda Novembris, consensa
scapha Bononiam appulit, cum tribus
sociis. Pedes incedebat, indutus veste
alba monastica, atque a comitibus suis
frater Christianus nominabatur. Quia
vero insuetus navigii malis, & itineri
per pluvias & lutum faciendo erat, in
terram tota corporis mole procumbens,
vel vestris me manibus portate, inquit,
vel vehiculum quodcunque parate. Illi
equum capistratum sine sella & sine
frœno ab homine agresti conducunt, in-
gestisque palliis suis Archiepiscopum im-
ponunt. Paulo post occurrunt armati,
quærentes, an ipse esset Archiepiscopus
Cantuariensis? quibus cum ipse, con-
stanti vultu, respondisset: *An putatis,*
isto cultu tantum Antistitem iter facere?
eum milites non cognoverunt.

6.4.

Sub crepusculum Gravelinam di-
vertit, mensæque accumbit infra tres
focios suos, qui ei ultimum semper lo-
cum dabant; nam cuncta de industria
ita agebant, ut Thomas inter ipsos mini-
mus videri posset. Nihilominus nota-
vit illius hospitii Paterfamilias, Tho-
mam & eximia specie & morum decore
inter suos eminere. Quippe Archiepi-
scopus justam acceperat a natura statu-
ram,

ram, frontem apertam, oculos ad seve- Sæcul. XII.
 ritatem compositos, vultum oblongum,
 manus magnas & candidissimas, quibus, ^{A.C. 1164.}
 licet pauci illati fuissent cibi, aliquam
 partem infantibus & domesticis porridge-
 bat. Fama igitur Præfus fugam vul-
 gante, ædium dominus, cum ista in ho-
 spite observasset, uxori secreto ad se vo-
 catæ indicat, quid suspicetur. Mulier,
 moræ impatiens, triclinium intrat, &
 Thomam aliquoties intuita, ad maritum
 rediens & subridens ait: *Profecto ipsi-
 simus es.* Tum celeriter nuces, poma,
 caseum afferens, cuncta Fratri Christia-
 no apponit, repugnanti, quod lautius ha-
 beretur. Post cœnam paterfamilias ac-
 cedens, &, licet rogaretur lateri asside-
 re, ad ejus pedes acquiescens, dixit:
*Gratias Deo ago, Domine! quod ad me
 præ aliis divertere volueris.* Cui Præ-
 ful: *Quis vero ego sum, nisi exilis fra-
 ter Christianus?* Reposuitque ille: *Quod-
 cunque demum nomen tibi tribuatur,
 scio tamen, te esse Archiepiscopum Can-
 tuariensem.* Tunc vero Præful, cum
 personam dissimulare non posset, homi-
 ni blanditus, ne se proderet, eum alte-
 ra die itineris comitem accepit.

Porro Thomæ metuenda erant insi-
 diæ, non solum Philippi de Alsatia Co-
 mitis Flandriæ, sed etiam ejus Fratris,
 Matthæi Comitis Bononiæ, qui, nati ex

Li 5 matre

c. 3.

Sæcul. XII. matre Sibilla Andegavensi, patruelis
A. C. 1164. Regis Angliæ erant. Namque Henricus Rex Philippo & Optimatibus Flandiæ perscripserat, Thomam more proditorum e regno suo ausfugisse. Comes autem Bononiæ quamdam Abbatissam, Stephani Regis filiam, duxerat, Thoma frustra refragante, qui cum illo tempore Cancellarii munere fungeretur, nullum non moverat lapidem, ut sacrilegis nuptiis obstaculum poneret. Ergo Gravelina, antequam illucesceret, relicta Archiepiscopus iter duodecim leucarum pedibus per viam lutosam & lubricam emensus, ad Monasterium Cisterciense *Clairmarais* prope Oppidum S. Audemari pervenit. Ecce autem, eadem die Præsules, a Rege Angliæ ad Papam missi, ad Oppidum S. Audemari advehuntur; quare Archiepiscopus ipsa nocte de monasterio post matutinos se proripiens ad Cellam Eremicolarum S. Bertini se recepit, ibique triduo delituit. Tum ab Abate & monachis rogatus ad Monasterium S. Bertini venit.

Inter hæc Regis Angliæ Legati, ad Regem Franciæ, Compendii diversantem, admissi, Domini sui literas reddunt, in quibus dicebat, Thomam, olim Archiepiscopum Cantuariensem, læsæ Majestatis reum e Regno erupisse, rogabatque Ludovicum, Dominum suum, ne profu-

profugum in terras suas reciperet. Rex Sæcul. XII.
 Franciæ verba illa: *olim Archiepiscopus*, A.C. 1164.
 admiratus, quæsivit, quis eum deposuis-
 set? adjecitque: *sane & ego æque Rex*
sum ac Rex Anglorum, & nihilominus
nec minimum Clericorum in Regno meo
deponere possum.

§. XI.

*Thomas a Ludovico Rege benigne
 excipitur.*

Hebertus Boscamensis, & quidam alias
 ex Archiepiscopi sociis, vestigia E-
 piscoporum, a Rege Angliæ missorum,
 id nescientium, sequebantur, profectio-
 nem suam ita temperantes, ut illi semper
 unius diei itinere præcederent. Cum
 ergo Hebertus quoque & ejus comes per-
 venissent ad Franciæ Regem, qui Tho-
 mam ex eo jam tempore, quo Cancella-
 rii officium obierat, noverat, & maximi
 faciebat, interrogavit, an ad Familiam
 Archiepiscopi pertinerent, idque affir-
 mantes osculo dato de more salutavit,
 & propenso animo, quid peterent, audi-
 vit. Illis deinde, quanta Archiepisco-
 pus tulisset, & quam propinquam effu-
 gisset perniciem, ut jussi fuerant, narran-
 tibus, optimæ indolis Rex tenero com-
 miserationis affectu commotus, vicissim
 retulit, quid sibi Rex Angliæ, Præsuli ira-
 tus,

c. 7.